

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Middle Anatolia Development Agency

**T. C.
ORTA ANADOLU
KALKINMA AJANSI
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**İÇ KONTROL
(INTERNAL CONTROL)
TANITIM SUNUMU**

HAZIRLAYAN: MUSTAFA KARAKAYA

İÇ DENETÇİ

Eylül 2011

SUNUM PLANI

- Giriş
- 25 adet sunu bulunmaktadır.
- Kısaca İç Kontrol
- İç Kontrol Nasıl Ortaya Çıktı?
- Ne İşe Yarar?
- İç Kontrolün Yasal Dayanakları Nelerdir?
- İç Kontrol Neden Önemlidir?
- İç Kontrol Nedir? Ne Değildir?
- Yeterli Ve Etkili Bir Kontrol Sisteminin Oluşturulması İçin
- Üst Yönetici Beyanı
- İç Kontrolün Amaçları
- İç Kontrol Nelerden Oluşur?

GİRİŞ

- Çağımız kamu yönetiminde merkezden yapılan kontrol yerine yönetime güven esas alınarak her kamu kuruluşunun kontrolünün kendisine bırakılması benimsenmiştir. İç kontrol olarak adlandırılan öz veya oto kontrol de diyebileceğimiz yönetim modeli böyle bir gelişmenin ürünüdür.

KISACA İÇ KONTROL 1

- İç kontrol, genel bir tanımla kurumların ya da şirketlerin amaçlarını gerçekleştirme yolunda ortaya çıkabilecek aksaklıkların önüne geçmek ve ileride çıkması muhtemel riskleri önlemek maksadıyla belirli bir sistem içerisinde tanımlanmış standartlar ve düzenlemelerdir.

KISACA İÇ KONTROL 2

- Yönetimin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin; etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere yönetim tarafından oluşturulan; organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

KİSACA İÇ KONTROL 3

- The internal control system at administrations is formed out of some policies, procedures and methods that are determined to supply of the administration. the elements of the internal control that is completed and related to each other are named as the control environment, accounting system, the procedures and methods of control, information and communication, monitoring.

NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR? 1

- Dünyada iç kontrolün ortaya çıkışı 1970'lerin ortalarında Amerika'da Watergate Savcısının konuya dikkat çekmesi ile olmuştur. ABD'de 1977 yılında ana teması iç kontrol olan yasal düzenlemeden sonra 1985'te hileli mali raporlamayla ilgili Treadway Komisyonu olarak bilinen bir komisyon kurulmuş ve bu komisyon bir rapor yayımlamıştır. Komisyonun çalışmaları sonucunda destekleyici kurumlar denen 5 sivil meslek örgütünün temsilcilerinden komite kurulmuştur.

NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR? 2

- Muhasebe ağırlıklı bu beş dernek ve enstitünün girişimi COSO(Committee of Sponsoring Organizations) olarak adlandırılmıştır. COSO modeli olarak bilinen iç kontrol sistemi bu komitece geliştirilmiştir. Halen bu komite hileli finansal raporlamaya yol açabilen ihmal edilmiş ya da dikkatten kaçan riskler üzerinde çalışarak halka açık şirketler, bağımsız denetçiler, Amerika Sermaye Piyasası Kurulu(SEC) ve diğer düzenleyiciler ile eğitim kurumları için tavsiyeler geliştirip yayımlamaktadır.

NE İŞE YARAR?

- Kurumların iç kontrol sisteminden hedefledikleri 4 husus vardır.
- KuruluŐ faaliyetlerinin etkin ve verimli olması
- Mali raporlarının güvenilirliği
- Yürürlükteki mevzuata uyum
- Varlıklarının korunması

İÇ KONTROLÜN YASAL DAYANAKLARI NELERDIR?-1

- 2003 yılında yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu ile kamu kurumlarında iç denetim zorunlu hale getirilmiştir.
- 28.09.2006 tarih ve 26303 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “İç Kontrol Sistemi” başlıklı 11inci maddesinde iç kontrol sistemi 5018 sayılı yasaya paralel düzenlenmiştir.

İÇ KONTROL NEDEN ÖNEMLİDİR? 1

- Standartlaşmış süreçler yardımıyla operasyonların etkililiğini ve verimliliğini artırır.
- Kontrol faaliyetleri aracılığıyla varlıkların korunmasını sağlar.
- Alınan kararlarda kullanılan verinin doğruluğunu artırır.
- Yolsuzluğun önlenmesine ve tespitine yardımcı olur ve denetim için kanıt oluşturur.

İÇ KONTROL NEDEN ÖNEMLİDİR? 2

- Periyodik kontroller sayesinde kanunlar ve düzenlemelerle ilgili uygunluğun sağlanmasına yardımcı olur.
- Türkiye’de iç kontrol alanında çeşitli düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır (Örneğin; Kamu Görevlileri Etik Kurulunun kurulması, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu).
- Mali destekleri yönetebilmesi için mali yönetim yeterliği almasına yardımcı olur.
- Sayıştay denetimlerinde yardımcı olur.

İÇ KONTROL NEDİR? NE DEĞİLDİR? 1

- Bir amaç değil, idareyi hedeflerine ulaştırmak amacıyla kullanılan bir yönetim aracıdır.
- Sadece form, belge ve el kitabı şeklindeki çalışmalar değil, teşkilatı, personeli ve yönetim tarzını da içeren, süreklilik arz eden ve sistematik bir nitelik taşıyan uygulamalar bütünüdür.
- Merkezi kontrollerden ziyade yönetim sorumluluğuna dayalı yöntemlerin benimsenmesinin sonucudur.
- İç kontrol kişiler tarafından uygulanır.

İÇ KONTROL NEDİR? NE DEĞİLDİR? 2

- İç kontrol bir süreçtir.
- İç kontrol idarenin bütün görevlilerini kapsar.
- İç kontrol mali alanla sınırlı olmayıp, mali ve mali olmayan kontroller bütünüdür.
- İç kontrol, yönetim sorumluluğu çerçevesinde sürekli ve sistematik bir şekilde yürütülür.
- COSO tarafından geliştirilen iç kontrol modeli Avrupa Birliği'nce benimsenmiştir.

YETERLİ VE ETKİLİ BİR KONTROL SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASI İÇİN 1

- Mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması,
- Mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi,
- Belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması,
- Mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi,

YETERLİ VE ETKİLİ BİR KONTROL SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASI İÇİN 2

- Kapsamlı bir yönetim anlayışının sağlanması, Uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından üst yöneticiler ile diğer yöneticiler tarafından görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde gerekli önlemler alınır.
- Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, birim yöneticileri, birim kontrol yetkilisi ve iç denetçiler ile muhasebe yetkilisi aracılığıyla yerine getirirler.

ÜST YÖNETİCİ BEYANI

- Üst yöneticiler ve bütçe ile ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri, her yıl, iş ve işlemlerinin amaçlara, iyi malî yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini içeren iç kontrol güvence beyanını düzenler ve birim faaliyet raporları ile idare faaliyet raporlarına eklerler.

İÇ KONTROLÜN AMAÇLARI

- Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi,
- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesi,
- Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi,
- Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesi,
- Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunması,
- Amaçları sayılabilir.

İÇ KONTROL NELERDEN OLUŞUR?

- 5 bölümde 18 genel standart altında 79 genel şart bulunmaktadır.
- 1- Kontrol Ortamı
- 2- Risk Değerlendirme
- 3- Kontrol Faaliyetleri
- 4- Bilgi ve İletişim
- 5- İzleme ve Gözetim

1-KONTROL ORTAMI

- Etik Deęerler Ve Dürüstlük
- Misyon, Organizasyon Yapısı Ve Görevler
- Personelin Yeterlilięi Ve Performansı
- Yetki Devri

2- RİSK DEĞERLENDİRME

- Planlama Ve Programlama
- Risklerin Belirlenmesi Ve Değerlendirilmesi

3- KONTROL FAALİYETLERİ

- Kontrol Stratejileri Ve Yöntemleri
- Prosedürlerin Belirlenmesi Ve Belgelendirilmesi
- Görevler Ayrılığı
- Hiyerarşik Kontroller
- Faaliyetlerin Sürekliliği
- Bilgi Sistemleri Kontrolleri

4- BİLGİ VE İLETİŞİM

- Bilgi ve İletisim
- Raporlama
- Kayıt ve Dosyalama Sistemi
- Hata, Usulsüzlük Ve Yolsuzlukların Bildirilmesi

5- İZLEME VE GÖZETİM

- İç Kontrolün Değerlendirilmesi
- İç Denetim

○ TEŞEKKÜR EDERİM.

